ANTI - PESTPROTOCOL

Boulevard Hazenkamp

de Schans

bs regenboog

samen op eigen kracht

Anti-pestcoördinatoren:

De Regenboog: *Karin van Brakel*

De Schans: *Yvette Hendrick*

Inhoudsopgave:

A) Het belang van een anti - pestprotocol
B) Uitgangspunten bij ons anti - pestprotocol
C) Het verschil tussen plagen en pesten
D) Verschillende rollen bij pesten
E) Signalen van pesten
F) Te verwachten problemen bij aanpak van pesten
G) Gebruikte methode en leerlingvolgsysteem
H) Een positief pedagogisch klimaat
I) Anti- pestprogramma
J) Stappenplan bij pestgedrag
K) De vijfsporenaanpak
L) Klachtenregeling

A) Het belang van een anti - pestprotocol.

Pesten is een maatschappelijk probleem en komt helaas veel voor op scholen, ook bij ons. Wij willen kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin ze zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. Daarom zien we het als onze taak dit probleem aan te pakken. Vandaar het opstellen van dit anti - pestprotocol. Het is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen benaderen. Middels dit protocol willen we alle betrokkenen handreikingen geven om te werken aan een veilige school en om goed om te gaan met pestgedrag. Hierdoor kunnen we pestgedrag herkennen, erkennen en er actie op ondernemen.

B) Uitgangspunten bij ons pestprotocol.

Ten aanzien van pesten hanteren we als school (medewerkers, ouders/verzorgers en kinderen) enkele uitgangspunten:

1. De school schept preventief en actief een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst en onacceptabel gedrag wordt ervaren.
2. De school ziet pesten als een probleem, voor zowel het slachtoffer, de pester, de groep kinderen er omheen, de groepsmedewerkers en de ouders/verzorgers.
3. De school is alert op pestgedrag. Men kan pestgedrag signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. De school verplicht zichzelf ertoe om pesten aan te pakken.
5. De school volgt de procedures van het pestprotocol indien er sprake is van pesten.

C) Het verschil tussen plagen en pesten.

Er is een duidelijk verschil tussen pesten en plagen. Wanneer iemand je voor de grap iets aandoet, spreekt men van plagen. Je merkt dat er niets kwaads mee bedoeld wordt. Tevens gebeurt plagen incidenteel. Wij vinden het belangrijk om goed te signaleren, en de frequentie en duur van plagen goed te volgen, bij herhaald plagen kan dit voor een leerling als zeer onveilig voelen en kan het overgaan in pesten.

We spreken van pesten als iets opzettelijk bedoeld is om de ander te kwetsen, waardoor diegene zich ongelukkig voelt. Het gebeurt regelmatig zonder dat je er iets tegen kunt doen. De belangrijkste eigenschappen van pestgedrag zijn het bedreigende, het systematische en het rolvaste karakter.

D) Verschillende rollen bij pesten.

• **Het slachtoffer voelt** zich vaak verdrietig en eenzaam en durft vaak niets terug te doen of het te vertellen, is bang dan nog meer gepest te worden. Een risicofactor kan bepaalde persoonlijkheidskenmerken met fysieke zwakte zijn. Ook kan het dat iemand net wat anders is dan normaal (stotteren, accent hebben).

• **De pester is** vaak onzeker en wil graag aardig en stoer gevonden worden en denkt door te pesten dat iedereen hem/haar grappig vindt. Pesten kan een imitatie zijn van agressie die kinderen thuis of elders ervaren.
• **De meelopers doen** mee met pesten, denken dat hij/zij er dan bij hoort en is bang om zelf gepest te worden.

E) <u>Signalen van pesten.</u>
Het is belangrijk dat medewerkers, ouders/verzorgers en kinderen alert zijn op de manier waarop met elkaar wordt omgegaan. Er zijn duidelijke signalen als het om pesten gaat.

- Verbale pesterijen:
o Vernederen/ beledigen
o Schelden
o Dreigen
o Belachelijk maken, uitlachen.
o Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
o Kinderen niet bij hun eigen naam noemen maar altijd bij een bijnaam.
o Opmerkingen maken over de kleding.
o Gemene briefjes schrijven.
o Lastig vallen per telefoon.
o Lastig vallen per sms/app.
o Lastig vallen via internet, chatten.

- Fysieke pesterijen:
o Trekken aan kleding, duwen, sjorren.
o Schoppen en slaan.
o Krabben, bijten en haren trekken.
o Spugen

- Sociale pesterijen:
o Isoleren/negeren: niet reageren op wat het kind doet of zegt, niet tegen hem/haar praten.
o Uitsluiten: het kind mag niet meedoen met spelletjes, niet meelopen naar huis, niet komen op een verjaardag.

- Materiële pesterijen:
o Afpakken van kledingstukken en andere spullen.
o Beschadigen van spullen.

- Mentale pesterijen:
o Dwingen om geld of spullen af te geven.
o Dwingen om iets voor de pesters te doen: geld of snoep meenemen, een klus opknappen.

- Achtervolgen
o Achterna lopen, opjagen.
o In de val laten lopen, klem zetten.
o Naar het huis van de gepeste gaan.
o Opsluiten

Minder duidelijke signalen zijn (waarschuwing: deze signalen kunnen ook voorkomen bij andere problemen, dus is het zaak goed uit te zoeken waar de oorsprong van deze signalen ligt):

o Vaak alleen staan in de pauze of bij de pleinwacht gaan staan.
o Vaak alleen met jongere kinderen spelen.
o Niet naar buiten willen tijdens speelmomenten.
o Niet meer naar school willen of aangeven zich ziek te voelen.
o Niet (meer) worden uitgenodigd door andere kinderen.
o Het negatief reageren van andere kinderen op een fout of een idee van het betreffende kind.

F) <u>Te verwachten problemen bij de aanpak van pesten.</u>
Bij het slachtoffer:
Een gepest kind schaamt zich vaak, het voldoet niet aan normen die de ouders/verzorgers graag in hun kinderen terugzien: een vrolijk en vooral onbezorgd kind dat in staat is zijn eigen boontjes te doppen. Pesten is een groot probleem voor kinderen.
Veel gepeste kinderen doen er dan uiteindelijk ook maar het zwijgen toe en vereenzamen. De angst wordt aanvankelijk nog groter als het pesten bespreekbaar gemaakt wordt door de ouders/verzorgers, waardoor het gepeste kind nog meer met de gevolgen van het pesten kan worden geconfronteerd. Als vergelding kan er namelijk in nog heviger mate gepest worden dan daarvoor al het geval was.

Bij de pester:
De pester zelf ziet zijn machtsspel bedreigd, en dat moet ten koste van alles voorkomen worden. Soms blijken de pesters echter net zo opgelucht als de slachtoffers bij een duidelijke aanpak. Er wordt namelijk ook aandacht besteed aan hun onmacht om normaal met andere kinderen een relatie op te bouwen. Bij een aantal pesters is dat hun liefste wens, waartoe ze helaas zelf niet in staat zijn door het ontbreken van de juiste vaardigheden.

Bij de directe omgeving:
Er zijn altijd kinderen die zich schuldig voelen, omdat ze niet op kunnen komen voor het slachtoffer door actief te helpen of een volwassene te hulp roepen. Ook zijn er altijd kinderen die helemaal niet in de gaten hebben dat er in hun omgeving gepest

wordt. Ze zien wel het een en ander gebeuren, maar hebben het niet gezien als pestgedrag, waar gepeste kinderen erg veel last van ondervinden.

Bij de ouders/verzorgers:
Ouders/verzorgers van kinderen hebben vaak moeite om hun kind terug te zien in de rol van meeloper of pester. Ouders/verzorgers hebben niet altijd de juiste informatie. Een pester op school hoeft in de thuissituatie geen pester te zijn.
Sommige ouders/verzorgers zien ook de ernst van de situatie onvoldoende in. Zij zien het pestgedrag van hun kind als weerbaar gedrag. Hun kind maakt een abnormale ontwikkeling door, met grote risico's op afwijkend gedrag op latere leeftijd met grote gevolgen. Andere ouders/verzorgers zien er niets meer in dan wat onschuldige kwajongensstreken.
Behalve de pester moeten dus ook vaak de ouders/verzorgers doordrongen worden van het ongewenste karakter voor alle betrokkenen van het vertoonde pestgedrag.

G) Gebruikte methode en leerlingvolgsysteem.

De school hanteert als leerlingvolgsysteem voor de sociaal-emotionele ontwikkeling SCOL. Indien noodzakelijk kunnen andere middelen worden ingezet, zoals de training Rots en Water en Marietje Kessels Project. Waarbij het doel is het vergroten van de mentale en fysieke weerbaarheid bij kinderen. Daarnaast gebruiken wij binnen onze pedagogische huisstijl als preventieaanpak PBS, gericht op positief gewenst gedrag binnen de school en de methode Pad voor sociale emotionele ontwikkeling. Ieder jaar neemt onze school deel aan de week tegen pesten en de dag tegen pesten. Link> pbs piramide:
https://drive.google.com/file/d/1SCq6guqxWhsuHMP92LGE2CJyfG28ytBc/view?usp=drive_link

H) Een positief pedagogisch klimaat.

Dagelijks wordt zorg gedragen voor een positief klimaat in en rond de school. Om te leren respectvol met elkaar om te gaan: Worden de verschillende matrixen in alle groepen besproken, volgens een vaste cyclus. In de matrixen staan de volgende punten steeds centraal: vertrouwen, respect, eigenaarschap en plezier.

- We maken de matrixen zichtbaar in de groepen en in de school.
- Ze worden met de kinderen geoefend.
- Alle medewerkers dragen gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- Leerlingen worden dmv een muntje beloond voor gewenst gedrag en dit resulteert in een groepsbeloning.

I) Anti-pestprogramma's

In de volgende link staat een actueel overzicht van anti-pestprogramma's:
https://www.nji.nl/pesten/antipestprogrammas

J) Stappenplan bij pestgedrag.

Zodra er van pestgedrag sprake is, moet er onmiddellijk actie worden ondernomen. Als eerste is er een meldingsplicht van pestgedrag door kind of ouder

Pestgedrag onder schooltijd:
melding bij de groepsleerkracht of anti-pestcoördinator van school die onmiddellijk actie onderneemt.

Pestgedrag buiten schooltijd:
Ouders/verzorgers doen een melding bij de groepsleerkracht of anti-pest coördinator van school over het pesten en hoe dat is aangepakt.
Op school houden we dit in de gaten, bijzonderheden worden genoteerd in het logboek.

Stappen aanpak pestgedrag:

1. Groepsleerkracht meldt de melding bij de anti-pestcoördinator. De anti-pestcoördinator noteert dit in zijn of haar logboek.
2. Groepsleerkracht schrijft dit weg in Parnassys en in incidentenregistratie.
3. Groepsleerkracht overlegt met teamleider over de aanpak.

4. Bij pestgedrag:
   - De leerkracht gaat in gesprek met het gepeste kind, of de anti pestcoördinator voert dit gesprek als het kind dit veiliger vindt.
   - De leerkracht voert een gesprek met de betrokken kinderen/klas.
   - Regelmatig wordt dit herhaald, om controle te houden over het gedrag.
   - Van deze gesprekken worden aantekeningen gemaakt in het logboek.
   - De groepsleerkracht houdt een logboek bij en geeft dit door aan de anti pestcoördinator.
   - Anti-pestcoördinator checkt regelmatig hoe het in de groep gaat.
   - De leerkracht controleert bij de leerling en ouders of het pestgedrag gestopt is en koppelt dit terug naar de anti-pestcoördinator.

5. Bij herhaald pestgedrag:
   - De ouders/verzorgers van de pester worden samen met de pester door de groepsleerkracht op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school.
   - De gemaakte afspraken worden met de pester uitdrukkelijk doorgesproken.
   - De gemaakte afspraken worden vastgelegd in een verslag.
   - Consequentie bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld en er wordt een afspraak opgenomen voor een vervolggesprek met ouders/verzorgers.

- Ouders/verzorgers, teamleider en de anti-pestcoördinator krijgen een kopie van dit verslag.
- De ouders/verzorgers van het gepeste kind worden uitgenodigd voor een gesprek om hen in te lichten over de gemaakte afspraken.
- Collega's worden op de hoogte gebracht van het pestgedrag, tijdens de briefing. Zo kan iedereen alert erop reageren.
- De groepsleerkracht houdt een logboek bij.
- Incidenten worden aan het eind van het schooljaar genoteerd in het grieks overdrachtsformulier.

6. Blijvende herhaling:
- De groepsleerkracht bespreekt dit met de teamleider en anti-pestcoördinator.
- Hierbij overhandigt de leerkracht het logboek met daarin: datums van gebeurtenissen, datums en inhouden van gevoerde gesprekken en vastgelegde afspraken zoals die gemaakt zijn om pestgedrag aan te pakken.
- De teamleider brengt de directeur op de hoogte.
- Teamleider en groepsleerkracht nodigen de ouders/verzorgers van de pester op school uit voor een gesprek. Eventueel wordt het kind in dit gesprek betrokken. Eventueel neemt de directeur deel aan het gesprek.
- De teamleider legt dit gesprek vast.

7. Onvoldoende verbetering en/of ouders/verzorgers werken onvoldoende mee:
- De anti-pestcoördinator wordt op de hoogte gebracht.
- Het kan raadzaam zijn extra hulp in te schakelen (b.v.Rots en water).
- De teamleider kan in overleg met de directie overgaan tot bijzondere maatregelen. Beleidsdocument → protocol schorsing + verwijdering.

8. Monitoring
- Alle meldingen worden door de anti-pestcoördinator geregistreerd en in de drive gezet (in de map protocollen - protocol anti pest - pestincidenten).
- In elk geval tweemaal per jaar wordt een analyse uitgevoerd door MT met de anti-pest coördinator:
  a) Zijn alle meldingen op leerlingniveau naar tevredenheid afgehandeld?
  b) Zijn er opvallendheden die acties op groeps danwel school- of Hazenkamp-niveau nodig zijn?

K) De vijfsporenaanpak

Hieronder volgt een opsomming van de manier waarop school de vijf verschillende partijen, die een rol spelen in een pestsituatie, kan ondersteunen. Indien nodig kan de anti pestcoördinator hierbij ingeschakeld worden.

1. Steun bieden aan het slachtoffer:
- Naar het kind luisteren en zijn probleem serieus nemen.
- Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.

- Samen met het kind werken aan oplossingen.
- Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden.
- Zorgen voor vervolggesprekken.

2. Steun bieden aan de pester:
- Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
- Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- Zorgen dat het kind zich veilig voelt; uitleggen wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.
- Stel grenzen en verbind daar consequenties aan.
- Zorgen voor vervolggesprekken.

3. De ouders/verzorgers van het slachtoffer en van de pester steunen:
- Ouders/verzorgers die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.
- Ouders/verzorgers op de hoogte houden van pestsituaties.
- Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- In samenwerking tussen school en ouders/verzorgers het pestprobleem aanpakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
- Zo nodig ouders/verzorgers doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

4. De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem:
- Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.
- Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

5. De algemene verantwoordelijkheid van de school:
- De school zorgt dat alle medewerkers voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school. 2 x per jaar zullen de anti-pest coördinatoren (begin en midden schooljaar) dit punt op de agenda zetten.
- De school neemt stelling tegen het pesten.
- De school brengt de huidige situatie rond pestbeleid in kaart.
- De school werkt aan een goed beleid rond pesten en veiligheid van leerlingen waar de hele school bij betrokken is.

L) Klachtenregeling

Wij streven ernaar het onderwijs voor alle kinderen goed en naar tevredenheid van alle betrokkenen te laten verlopen. Als kinderen, ouders/verzorgers of medewerkers daarover toch vragen hebben, kunnen zij altijd terecht bij de groepsleerkracht of de directie van de school. Wij streven ernaar eventuele problemen zo snel mogelijk en in goed overleg met alle betrokkenen op te lossen. Mochten kinderen, ouders/verzorgers zich niet gehoord voelen, kunnen ze contact opnemen met de vertrouwenspersoon van de school.
Er wordt een klachtenregeling gehanteerd die opgesteld is conform modelklachtenregeling primair en voortgezet onderwijs.
https://www.kerobei.nl/informatie/klachtenregeling

Anti-pestcoördinator.

De anti-pestcoördinator is het aanspreekpunt voor kinderen en ouders/verzorgers bij pesten op school. De anti-pestcoördinator wijst de weg naar oplossingen en houdt contact totdat het pesten stopt. Zo wordt voorkomen dat ouders/verzorgers zich van het kastje naar de muur gestuurd voelen en de zaak verhardt. Dat is de kern van het werk. Daarnaast zijn preventie, monitoren en schoolveiligheidsbeleid aanscherpen taken van de anti-pestcoördinator. De anti-pestcoordinatoren van de Hazenkamp zijn: Karin van Brakel voor de Regenboog, Yvette Hendrick voor De Schans.

Mocht u zich niet gehoord voelen, dan kunt u contact opnemen met de interne vertrouwenspersonen.
Dit zijn voor de regenboog:
Groep 1- 4 Anja Smits anja.smits@kerobei.nl
Groep 5 - 8 Evelien Wiersma evelien.wiersma@kerobei.nl
Dit is voor de schans:
Rianne Joppen rianne.joppen@kerobei.nl
Kirsten Janssen kirsten.janssen@kerobei.nl

Mocht u zich binnen de school niet veilig genoeg voelen, dan kunt u ook contact opnemen met een van de externe vertrouwenspersonen.

Externe Vertrouwenspersoon Kerobei:

Voor ouders en leerlingen:
Mevrouw M. Klaassen
Mevrouw L. Kempene
GGD Limburg-Noord
T: 088-1191291

Voor ouders, leerlingen, medewerkers en overige betrokkenen:
Mevrouw Jeske de Fretes (waarnemend)
T: 06-5285757

Vertrouwensinspecteur:
Bij de Inspectie van het Onderwijs werkt een klein team van vertrouwensinspecteurs. Ouders/verzorgers, kinderen, groepsmedewerkers, schoolleiding en schoolbesturen kunnen de vertrouwensinspecteur benaderen als zich in of rond de school problemen voordoen op het gebied van én in voorgaand traject geen oplossing gevonden is:

- seksuele intimidatie en seksueel misbruik;
- lichamelijk geweld;
- grove pesterijen;
- extremisme en radicalisering.

De vertrouwensinspecteur is tijdens kantooruren bereikbaar op telefoonnummer 0900-1113111 (lokaal tarief). Meer informatie over de inspectie en de vertrouwensinspecteur is te vinden op de website van de inspectie: www.onderwijsinspectie.